

מחודדים

ת"ר ושינתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5.)

אחינו כל בית ישראל התתונים בצורה ובשביח העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם וישועים ויוציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעפוד לגאולה השתא בעגלה ובזמן קריב ונאמר אמן:

סיכומי דף היומי
 מערכת: 073-249-0403
 sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
 הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
 נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
 346

על ידי שמוליקים שוורים בעגלה בין הכרמים ורגלי השוורים מתקלקל בקלחי השורשים שיש הפסד רב לבעלי הפרדס מותר, **לשמואל** מותר בכל אופן כיון שלפעמים יש קלקול בכרם על ידי ברד גשמים וקרח והקונה מקבל עליו אחריות ואינו נראה כאגר נטר.

להלוות תבואה לאריסים כדי שיהיה להם זרע והם ישלמו תבואה חדשה יש בזה איסור [הלוואה סאה בסאה], ומותר על ידי שמסייע לאריסים בחריש ובקציר מעט כדי לקנות חלק בקרקע ואז הוא כמכירה ולא כהלוואה.

שומרי הקמות שממתינים על שכר עד גמר מירוח הגורן, כיון שבעלי התבואה מוסיפים על השכר בגלל המתנת המעות לכך יש לשומרים לסייע קצת בדישת התבואה או בהולכה ובהבאה שתהא פעולתם נמשכת עד כלות הגורן ושכירות אינה משתלמת אלא מסוף וממילא אינו בכלל אגר נטר.

החוכרים שדוניהם לאריסים, כיון שהקרקע נשתעבד לאריסים עד שתתבשל התבואה כל צורכה אין לסלקם קודם לכן, ואע"פ שיש מסלקים אותם בניסן קודם שהתמלא התבואה בקשיה ולוקחים הבעלים ד' כור, עדיף לסלק באייר ולקחת ו' כורים ואין בזה אגר נטר שנוטל שכר שדהו.

דף ע"ג - ע"ב

עכו"ם שמשכן חצירו לישראל וחזר עכו"ם ומכרה לישראל אחר אין ישראל הראשון חייב להעלות שכר לישראל השני, עד שיחזיר לו העכו"ם מעותיו שחייב לו שהרי לפי דיניהם החצר הוא ברשותו עד שיתן לו מעותיו, ואין בזה אגר נטר שישראל השני אינו חייב לו אלא העכו"ם.

מותר לקחת מעות בתשרי לספק יין טוב בטבת, ולא אומרים שיש בזה משום אגר נטר שהרי אילו היו לוקחים היין בתשרי שמא היה מחמיץ, שלכתחילה קנו יין ולא חומץ ואי אפשר להכיר בתשרי איזה יין ואיזה חומץ ולכן ממתינים עד טבת כדי לקחת יין שקנה בתשרי.

מותר ליתן מעות לפני הבציר שיתנו לו יין בעת הגיתות כשער היוצא אע"פ שמוסיפים לו יין, כיון שלא התנה עמהם שיוסיפו לו ומדעתם נותנים ומוחלים לו ואינם אומרים שמוסיפים משום המתנת מעות.

בני אדם שברחו והניחו שדוניהם ואינם נותנים מס קרקע, וירדו אחרים לשדות ופורעים מס למלך, מותרים לקחת פירות השדה ואין בזה משום גזל, שהשדות משועבדת למלך למס והמלך אומר שמי שמשלם המס יאכל הפירות.

מי שלא שילם מס גולגלת למלך ובא אחד ושילם מס גולגלת מותר להשתעבד בו ביותר שהרי כל האנשים עבדים למלך מכח דינא דמלכותא דינא והמלך אמר שמי שלא

גליון זה מוקדש לעילוי נשמת
 אבינו היקר שמו מפארים מייסד מפעל 'מחודדים'
 הגה"ח רבי פינחס רוזנבוים זצ"ל בן הרה"ח רבי בנימין ביינוש זצ"ל
 נלב"ע בצפרא דשבתא לסדר בקרובי אקדש כ"ו ניסן תשע"ז
 הוא הגבר אשר בעשר אצבעותיו יסד ושיכלל מפעל זה לזכוי הרבים יהא נא זה לעילוי נשמתו הטהורה בגני מרומים
 ת. נ. צ. ב. ה.

בבא מציעא דף ע"ג. שב"ק פרשת קדושים ג' אייר תשפ"ד

דף ע"ג - ע"א

המוליך חבילה ממקום הזול למוכרה במקום היוקר ואמר לו חבירו תנה לי והוליכנה ואעשה צרכי במעות עד זמן פלוני אם המוכר קיבל עליו אחריות הדרך מותר, שאין כאן מלוה עד שתימכר שאז מלוה לו המעות אבל לפני כן לא הלוה לו כלום שהרי הסחורה היא ברשות המוכר, ואם הסחורה ברשות הלוקח אסור שהרי מלוה לו הסחורה ומשלם לו יותר ממה שהלוה לו.

המוליך פירות ממקום זול למקום יוקר ואמר לו חבירו תנם לי ואני אתן לך פירות שיש לי במקום היוקר לזמן פלוני אם יש לו שם פירות מותר, אבל אם אין לו שם אסור שהלוואת סאה בסאה אסור מדרבנן ולא התירו רק אם יש לו.

תגרים שמביאים תבואה ממקום הזול למקום היוקר מותרים לקחת מעות במקום היוקר על מנת ליתן להם תבואה לזמן פלוני כשער מקום הזול אע"פ שלבינתיים משתמשים עם המעות אין בזה איסור אפילו אם התגרים מקבלים אחריות, **לרב פפא** שנוח להם בכך גם בלי המתנת מעות אפילו אם היו צריכים להביא תבואה לבעלי המעות מיד, שעל ידי זה ניכרים סוחרים במקום הזול ונותנים להם בהקפה ומשתכרים, ולפי זה ה"ה אם הוא תגר חדש, **לרב אחא בריה דרב איקא** נוח לתגרים כיון שבני מקום הזול שומעים שאינם משתכרים ונותנים התבואה במקום היוקר כשער הזול ומוכרים להם בזול ביותר כדי שיבואו לקנות אצלם, ולדבריו אם בתגר חדש שאינם מכירים אותו אינם מאמינים בדבריו במה שאומר שאינו מרוויח, ודווקא בתבואה ששכיח ובני מקום הזול מוכרים לו תמיד, ולא בשברי זהב וכסף ושאר מיני מתכות.

לקנות ענבים שגדילים בפרדס בדמים פחותים ולוקחים אותם לאחר שהם בוסר או סמדר ששזה יותר, לרב אסור משום שנראה כאגר נטר, ובמקום שבוצרים

שילם מס הגולגולת מותר להשתעבד בו, אבל לא ישתעבד בו כעבד אם הוא נוהג כשורה שנאמר 'ובאחיהם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך'.

נתן מעות לשלוחו לקנות יין בזמן בציר ופשע השליח ולא קנה, לרב חמא צריך אחר כך לשלם לו כשער יין הנמכר במקום שמוכרים יין בזמן בציר, ואם אמר יין זה אינו אלא אסמכתא ואינו חייב לו כלום, לרב אשי גם ביין סתם הוא אסמכתא שלא קנה מידו כלום שמחייבו בכך.

בבא מציעא דף ע"ד. יום א' פרשת אמור ד' אייר תשפ"ד

דף ע"ד - ע"א

שלשה שנתנו מעות לאחד שיקנה בשבילם ונתכוון השליח לקנות לאחד אם היה מעות כולם מעורב קנו כולם, אבל אם היה מעות של כל אחד צרור וחתום לבד קנה רק זה שנשתמש השליח במעות.

סיטומתא [חותם שרושמים שנמכר החבית] **לרב חביבא** הוא קנין, **לרבנן** רק לקבל מי שפרע אם חוזר בו, **להלכה** רק לקבל מי שפרע, ובמקומות שנהגו לקנות בזה הוא קניין.

פוסק על גדיש וענבים וזיתים וביצים, של יוצר שלא נגמרו מלאכתם אע"פ שלא יצא השער, **לרב** אם מחוסר שלש מלאכות אינו פוסק, **לשמואל** מלאכה שבידי אדם אפילו חסר מאה מלאכות פוסק, וכל מלאכה שהיא בידי שמים אפילו מחוסר מלאכה אחת אינו פוסק, וזריית המוץ אחר דישה בידי אדם היא שאפשר על ידי כלי גם כשאינו רוח.

אין פוסקים על הביצים של יוצר קודם שיצא השער של קדירות **לרבי מאיר** עד שיעשו הביצים, **לרבי יוסי** דווקא בעפר לבן שאינו מצוי, אבל עפר שחור במקומות שמצוי אין צריך שיהא בידו שאע"פ שאין לזה יש לזה, ובמקום שהוא יקר ואינו מצוי משהכניס המוכר וצבר העפר בביתו, שאם לא כן לא סמך דעתו.

פוסק עמו על הזבל, לת"ק כל ימות השנה אע"פ שאין לו, **לרבי יוסי** רק אם יש לו, **לחכמים** בימות החמה מותר שגם אם אין לו יש לאחרים.

דף ע"ד - ע"ב

כשנותן סלע ופוסק על הפירות שיתן לו כשער עכשיו צריך לפסוק שאם הוזל ויפחתו דמי שער שיתן לו כשער הזול, ואם לא פסק כן בפירוש צריך לקבל כשער שפסק עליו ואם חוזר צריך לקבל מי שפרע, ולא אומרים אדם פוסק על דעת שאם יוזל השער יקבל כשער הזול [ועיין דף ע"ב: דעת רבי יהודה].

שליח ששילם בעד סחורה ופסק עם המוכר שיתן לו לזמן מסוים, והוזל השער, יכול המשלח לחזור בו ואין עליו מי שפרע שיכול לומר שקלקל השליח שליחותו במה שלא פסק עמו שאם הוזל יתן לו כשער הזול, ואין על השליח מי שפרע כיון שהמשלח הוא זה שחזר ומה עליו לעשות.

משנה. במקומות שנהגו שהאריס צריך לתת זרעים שלו מותרים הבעלים להלוות לו זרעים בשעת הזול להחזיר לו זרעים אפילו בשעת היוקר אע"פ שהלוואת סאה פירות בסאה פירות אסור מדרבנן היינו לאכילה, אבל לזרעים כיון שכל זמן שלא זרע זרעיו יכול הבעלים לסלק נמצא שעדיין לא התחיל, וכשנתן לו הבעלים זרעים אין זה הלוואה אלא הרי הוא כיורד עכשיו על מנת שיטול הבעל הבית תחלה זרעים שמגיע לו מחלק האריס והאריס יטול פחות משאר

האריס ונמצא שהוא חלק מקציצת האריסות, ורכן גמליאל החמיר על עצמו שאם הוזלו נטל כשער הזול, ובמקומות שהבעלים נותנים הזרעים ואחר שירד האריס לשדה פסק עמו שיתן האריס זרעים וקיבל עליו אין זה חלק מקציצה אלא הלוואה ואסור.

מותר להלוות כור חיטים וקוצץ לו דמים, שאם יתייקר יתן לו אותם בדמים, ואם לא קצץ [ועבר על איסור סאה בסאה] והוקר נותן לו הדמים שהיו שווה בשעת ההלוואה.

בבא מציעא דף ע"ה. יום ב' פרשת אמור ה' אייר תשפ"ד

דף ע"ה - ע"א

משנה. לא יאמר הלוויני סאה פירות ואני אחזיר לך סאה, שאיסור ריבית דרבנן הוא שמא יתייקר, ואם יש לו מותר [שאלו שבידו נקנים למלוה וברשותו התייקר ולא גזרו באופן כזה, רש"י דף מ"ד:], ולכן אם אומר הלוויני עד שיבוא בני או עד שאמצא מפתח כיון שיש לו מותר, **ולהלל** אסור, ואין **הלכה** כהלל.

יש לו סאה לרב הונא מותר ללוות רק סאה, **לרבי יצחק** אם יש לו סאה לזה עליה כמה כורים, שהרי כשלוה סאה ראשונה לא הקנה למלוה סאה שלו והיא פנויה ללוות עליה סאה אחרת, וכן תניא בברייתא.

להלל, לא תלוה אשה ככר לחברתה עד שתעשנו חוב דמים שמא יתייקר חיטים ונמצאת שהחזירה יותר ממה שלוותה ועברה על איסור הלוואת סאה בסאה, **לחכמים** מותר שלא החמירו באיסור הלוואת סאה בסאה כל כך.

בני חבורה שמקפידים בסעודתם שיאכל כל אחד משלו, אם לוויים זה מזה בשבת וימים טובים עוברים משום מדה ומשקל ומנין (עובדא דחול), ומשום לוויים ופורעים ביום טוב (שמא יכתוב), ולדברי הלל אף משום ריבית.

תלמידי חכמים מותרים ללוות זה לזה בריבית שידועים שהלוואה אסור בריבית ונותנים משום מתנה.

להלוות לבניו ובני ביתו בריבית כדי להטעימם טעם ריבית שידעו צער הנותן ויבינו כמה ענשו גדול, מותר **לרב יהודה אמר רב, הלכה** אסור כך שיבואו להרגיל עצמם להלוות בריבית שיחמדו השכר.

דף ע"ה - ע"ב

משנה. מותר לומר נכש עמי היום ואנכש עמך למחר, עדור עמי היום ועדור עמך למחר, כל זמן ששניהם עובדים זה לזה בימי הגריד אפילו יום אחד ארוך מחבירו, וכן כל זמן ששניהם עובדים בימי הרביעה, אבל לא יאמר נכש עמי ועדור עמך, חרוש עמי בגריד ואני אחרוש לך ברביעה.

יש ריבית מוקדמת אם שלח לו מתנה ואמר בשביל שתלוני, ויש **ריבית מאוחרת** אם לאחר שפרע חובו שלח לו מתנה ואמר בשביל מעותיך שהיו בטילות אצלי.

יש ריבית בדברים, שנאמר 'נשך כל דבר אשר ישך', כגון אם רוצה הלוח להטיב למלוה ולכן הודיעו שבא איש פלוני ממקום פלוני, או הקדים לו שלום ואינו רגיל להקדים לו שלום.

מלוה בריבית עובר בלאו. א' את כספך לא תתן לו בנשך, **ב'** אל תקח מאתו נשך ותרביט, **ג'** לא תהיה לו כנושה

[כשתובעו ודוחקו], ד' לא תשימון עליו נשך, ה' ולפני עור לא תתן מכשול. לזה בריבית עובר בלאו. א' לא תשיך לאחיך, ב' ולאחיך לא תשיך, ג' ולפני עור. ערב ועדים עוברים בלאו לא תשימון.

מלווי בריבית מפסידים יותר ממה שמרוויחים שנכסיהם מתמוטטים, ומשימים משה רבינו חכם ותורתו אמת [בלשון סגי נהור] ואומרים אילו היה משה רבינו יודע שיש ריווח בדבר לא היה כותבו.

הנושה בחבירו מנה ויודע שאין לו אסור לעבור לפניו שמביישו, וכאילו דנו באש ובמים.

המלוה מעותיו בלי עדים או בלי בשטר עובר משום 'ולפני עור לא תתן מכשול' שעולה על רוחו של לזה לכפור, **לריש לקיש** גורם קללה לעצמו כשתובע הלוח וכופר והכל מקללים המלוה, וכל שכן אם הלוח צורבא מדרבנן וטרוד בלימודו וישכח הלוואתו.

שלשה צועקים ואינם נענים בבית דין של מטה מי שיש לו מעות ומלווה אותם שלא בעדים, אשתו מושלת עליו, ומי שקונה אדון לעצמו י"א היינו שאומר שמעות שמשתמש בהם הם של נכרי ופעמים הנכרי תובע ממנו, י"א שכותב נכסים לבניו בחייו, י"א מי שאינו טוב לו בעיר שדר בה ואינו הולך לעיר אחרת.

הדרן עלך פרק איזהו נשך

בבא מציעא דף ע"ז. יום ג' פרשת אמור ו' אייר תשפ"ד

פרק שישי - השוכר את האומנין

דף ע"ז - ע"א

משנה. בעל הבית שאמר לשלוחו צא ושכור לי פועלים בארבעה ושכרן בשלשה אין להם אלא שלשה שסברו וקיבלו וי"א שיש להם תרעומות על השליח, **בעל הבית אמר בשלשה והוא השכיר בארבעה** אם אמר שכרכם עלי חייב השליח לשלם ארבעה, ואם אמר שכרכם על בעל הבית חייב בעל הבית כמנהג המדינה, ואם יש ששוכרים בארבעה ויש ששוכרים בשלשה אין להם אלא שלשה ויש להם תרעומות על השליח שהיו יכולים להשכיר עצמם בארבעה, וכן אם אין שוכרים בארבעה ושכר מי שיש לו שדות משלו ולא היה נשכר לאחרים רק ביותר מדמי השכירות, וכן אם אמרו כיון שאמרת בארבעה עשינו מלאכה השוה ארבעה אם ניכרת עבודתם חייב הבעלים ארבעה, ואם אינו ניכר כגון שחפרו חריץ סביבות השדה ונתמלא מים יש להם תרעומות על השליח.

בעל הבית אמר לשלוחו לשכור בשלשה והשליח אמר בארבעה והפועלים אמרו שנשכרים כמו שאמר בעל הבית, כוונתם לומר שאתה נאמן לנו שכך אמר בעל הבית ואם אמר שכרכם עלי יתן משלו, ואם אמר שכרכם על בעל הבית יש להם עליו תרעומות, ואיבעיא אם בעל הבית אמר בארבעה ושליח אמר בשלשה ופועלים אמרו כמו שאמר בעל הבית אם סמכו על השליח ואין להם אלא ג' ויש להם תרעומות על השליח, או לא סמכו על דבריו ויש להם ארבעה וכוונתם לומר שאנו רוצים כמו שאמר בעל הבית.

דף ע"ז - ע"ב

השוכר פועלים וחזרו בהם הפועלים או בעל הבית

כל זמן שלא הלכו למלאכה יש להם תרעומות זה על זה, הלכו ולא מצאו מה לעשות נותן להם שכרם של כל היום, ואומדים כמה רוצה אדם לקחת פחות משכרו כגון חמר שהלך להביא תבואה ממקום אחר והלך ולא מצא כמה היה רוצה לפחות משכרו לבוא ריקם, או פועל ששכרו לעדור שדה ומצאה לחה במים כמה היה רוצה לפחות שכרו ולשבת בטל מלעדור כל היום, **לרבא** אם הוליך פועלים שם לפני כן בערב וראו שהשדה לחה או ירד גשמים בלילה אינו צריך ליתן להם כפועל בטל ולא היו צריכים ללכת בבוקר.

קיבלו קמה לקצור או בגד לארוג בשני סלעים ועשו חצי וחזרו בהם הקבלנים שמין מה שעשו, אם הוא סלע ואינו מוצא שכיר לגמור המלאכה אלא בסלע וחצי שבעל הבית מפסיד חצי סלע, **לת"ק** בברייתא אין הקבלנים מפסידים משכרן, שפועל יכול לחזור בו שנאמר 'עבדי הם' ולא עבדים לעבדים, **לרבי דוסא ותנא במשנה** יד החוזר על התחונה ויעכב שכר כדי לשכור פועלים לגמור המלאכה. **חזרו בהם הפועלים באמצע מלאכה והוא דבר האבוד** אם ימתין עד שימצא פועלים בכדי שכר פועלים, שוכר פועלים אחרים על חשבונם יותר מכדי שכר עד ארבעים וחמשים זוז, או מטען ואומר להם סלע קצצתי לכם בואו וטלו שתיים.

בבא מציעא דף ע"ז. יום ד' פרשת אמור ז' אייר תשפ"ד

דף ע"ז - ע"א

שכר פועלים להשקות שדה וירדו גשמים, הפסד הפועלים הוא ומזלם גרם, עלה הנהר ונכנס בחריצים העשוי בשדה הפסד הבעל הבית הוא שידע במנהג שדהו והפועלים לא ידעו, ונותן להם כפועל בטל.

שכר פועלים להשקות שדה מנהר ונפסק הנהר באמצע היום, אם אין דרך הנהר כן הפסד הפועלים הוא, אם דרך הנהר כן אם הפועלים הם בני אותה העיר ויודעים דרך הנהר הפסד הפועלים הוא.

שכר פועלים והשלימו עבודתם בחצי היום אם יש לו עבודה ביותר קל או ששוה באותו קושי נותן להם, ואם הוא קשה מעבודה הראשונה אינו נותן להם ונותן להם כפועל בטל, ואם הם בני אדם שרגילים לשאת משא תמיד וכשיושבים בטל קשה להם נותן להם שכרם משלם.

פועלים שהתחילו מלאכתם היו פועלים נשכרים בזול ואחר כך התייקר וחזרו בהם באמצע מלאכה והבעלים פייסו אותם לגמור מלאכתם, אע"פ שלחכמים יד הפועלים על העליונה אין חייב ליתן להם כשער היוקר.

שכר פועלים בשעה ששכר פועלים היה בזול ולא רצו להשתכר אלא אם יוסיף להם והוסיף להם, ולבסוף התייקר שכר פועלים אין הפועלים יכולים לומר תוסיף גם עתה שהבעל הבית אומר על זאת לא התניתי.

שכר פועלים בשעה ששכר פועלים היה ביוקר והתחילו מלאכה והזול רוצה הבעל הבית לחזור בהם ופייסוהו הפועלים, גם לרבי דוסא שיד הפועלים על התחונה אין בעל הבית יכול לומר כיון שאני מוחזק אני נותן לכם הזול ועל דעת כן התפייסתי, שהפועלים יכולים לומר שהתכוונו לפייס אותך בזה שנעשה לך עבודה טובה.

פועלים שהשכירו עצמם פחות משכר הפועלים מפני שהיו דחוקים למעות, ולבסוף הוזל שכר הפועלים גם לרבי דוסא שיד פועלים על תחתונה אינו יכול לפחות משכר.

דף ע"ז - ע"ב

פועל וקבלן - לחכמים יכול לחזור בו אפילו בחצי היום, לרבי דוסא לשיטת רב נחמן בר יצחק פועל יכול לחזור בו אבל אומן שהוא קבלן אינו יכול לחזור בו שאינו עובד לבעל הבית אלא לעצמו וידו על התחתונה, לתירוץ שני לרבי דוסא גם פועל וגם אומן אינו יכול לחזור בו, הלכה פועל יכול לחזור בו, ובדבר האבוד לכו"ע אינו יכול לחזור אלא אם הוא אנוס כגון שמת לו מת או אחזתו חמה.

מכר שדה לחבירו ונתן לוקח מקצת דמים והיה מוכר מחזר אחריו שיתן לו כל המעות שמגלה דעת שמכר משום שאנוס לממוון, בזמן שהמוכר חוזר בו יד הלוקח על העליונה רצה לומר תן לי מעות או תן לי עידיית מהשדה שקניתי כנגד מעות (שק נסו את החוזר ב), או שגובה מעידיית משאר נכסי המוכר ודינו כמזיק שהרי מכר מטלטלים ושדות קטנות כדי לקנות שדה גדולה ומזיק משלם עידיית, ואם הלוקח חוזר בו יד המוכר על העליונה רצה אומר הילך מעות או הילך קרקע זיבורית כנגד המעות, לרשב"ג מלמדים ללוקח שאין לו כל המעות שלא יוכל לחזור על ידי שקונה כל השדה במקצת מעות שנתן וזוקף עליו השאר במלוה.

לזה החייב מאה זוז ופרע בזוז זוז הוא פירעון, ואין לו עליו אלא תרעומות.

המעיל ונפיק זוזי ושילם כל המעות פרט לזוז אחד המקח בטל, ואם מוכר שדה מפני רעתה שאנן סהדי שגם בשלא היה דחוק למעות מוכרה ואין המקח בטל.

בבא מציעא דף ע"ח. יום ה' פרשת אמור ח' אייר תשפ"ד

דף ע"ח - ע"א

רצה למכור שדה קטנה מפני שהיה צריך מאה זוז, ולא מצא לה קונים אלא לשדה גדולה ומכרה במאתיים ועייל ונפיק זוזי לא קנה הלוקח, ואנן סהדי שעל כרחו מכרה והיה מחזר לאחר מעות כדי לקנות שדה קטנה תחתיה, ואיבעיא בהיה צריך מאה זוז ומכר במאתיים ואילו טרח היה מוצא קונה במאה.

שכר פועלים לעשות דבר האבד וחזרו בהם, שוכר פועלים אחרים ועליהם לשלם, עד כדי שכר שהוא היה חייב להם על המקצת שעשו, ואם כלי אומנותם בידו שוכר עליהם עד ארבעים וחמשים זוז.

משנה. השוכר חמור להוליך בהר והוליך בבקעה, להוליך בבקעה והוליך בהר ומתה יכול בעל החמור לטעון שמתה מחמת אויר ההר או הבקעה, או שמתה מחמת עייפות ויגיעה ממשא מתי שעלתה בהר ואם הלכה בבקעה יכול לטעון אילו הלכה בהר היה אויר שולט שם ולא תיגע תחת משאה, או שהכיש שם נחש [שיכול לטעון אילו לא הוליכה שם לא היה נושכה], ולרבי מאיר בלאו הכי חייב שכל המשנה מדעת בעל הבית הרי הוא גזלן ומיד כששינה הרי הוא ברשותו להתחייב באונסים.

השוכר חמור להוליך בהר והוליך בבקעה והחליקה פטור, שבראש ההר היה ראויה להחליק יותר ואם הוחמה חייב שאין אויר שולט בה, להוליכה בבקעה והוליכה בהר החליקה חייב וכן אם מתה מחמת עליית ההר, אבל הוחמה פטור.

דף ע"ח - ע"ב

השוכר חמור ונתכסה שחור העין עם עור דק, או שהתליעו רגליה, או נשתטית אומר לו הרי שלך לפניך.

השוכר חמור ונטלו לעבודת המלך, לרב [בדעת חכמים]

אם הם מחזירים אותה אחר כך אומר לו הרי שלך לפניך, לרבי שמעון בן אלעזר וכן פסק שמואל אם הם מוליכים אותה בדרך שהיה זה רוצה להלך אומר לו הרי שלך לפניך, שכל חמור שפוגע בו ראשון נוטל ומחזיר לבעלים ראשונים את שלו והשני הולך לאחר חמורו עד שפוגע באחר, ואם מוליכים אותה דרך אחרת חייב להעמיד לו חמור אחר.

המשכיר חמור ומתה או נשבר חייב המשכיר להעמיד לו חמור אחר מדמי הנבילה שהרי שיעבד לו חמור זה, או יחזיר לו שכר.

בבא מציעא דף ע"ט. יום ו' פרשת אמור ט' אייר תשפ"ד

דף ע"ט - ע"א

השוכר חמור לרכוב עליה או להוליך עליה כלי זכוכית ונתכסה שחור שבעיניו עם עור דק, או התליע רגליה, או נשתטית חייב להעמיד לו חמור אחר שמא יפול בגשר או שתשליכנו באחת הפחתים.

השוכר חמור לרכוב עליה ומתה בחצי הדרך אם השכיר לו חמור סתם חייב להעמיד לו חמור אחר, אם השכיר לו חמור זה אם יש בדמי הנבילה לקחת אחרת יקח אחרת, אם יש בדמיה לשכור אחרת לשמואל ישכור גם שמכלה הקרן, לרב לא ישכור אחרת כדי שלא יכלה הקרן, ואם אינו מצוי לקנות או לשכור אחרת יש עליו תרעומת שהשכיר לו חמור כחושה.

הממשכן שדה באופן שהמלווה אוכל הפירות והתייבש האילן, המלווה והלווה אסורים לבקע עצים כדי לעשות מהם אש שאסור לכלות קרן של חבירו, וקונים בעצים קרקע והמלווה אוכל פירות, ולרב שאין קונים באופן שמכלה הקרן בזמן שהיובל נוהג אין קונים שדה, שהשדה יוצאת מידו ביובל ונמצא שמכלה קרן הלוה.

השוכר ספינה להוליך עליה יין וטבעה בחצי הדרך, אם התנו בשעת השכירות ספינה זו ויין סתם אפילו נתן לו כבר השכר יטול ממנו כיון שבעל היין יכול להשלים התנאי שלא התנה יין זה ויכול להביא יין אחר, ובעל הספינה חייב להעמיד לו הספינה, ספינה סתם ויין זה אפילו אם עדיין לא נתן שכירות חייב ליתן כיון שעיקוב קיום התנאי הוא מצד בעל היין שהרי אמר יין זה, ספינה זו ויין זה אם נתן לא יטול ואם לא נתן לא יתן שאין ביד שניהם להשלים התנאי ויד התובע על התחתונה, ספינה סתם ויין סתם חולקים אם קיבל המשכיר שכר יחזיר לשוכר חצי, ואם עדיין לא נתן יתן השוכר חצי.

דף ע"ט - ע"ב

השוכר ספינה עד מקום פלוני ופרק השוכר חבילות באמצע הדרך, אפילו אם המשכיר מוצא להשכיר צריך השוכר לשלם מה שהספינה מתרועעת בהוצאות חבילות והכנסת חבילות, ואם אינו מוצא להשכיר צריך השוכר לשלם כל השכר, ואם באמצע הדרך הוסיף חבילות אע"פ שהתנה בתחילה שיתן בתוכה כמה שירצה, יש למשכיר עליו תרעומת כשידע השוכר ולא הודיעו כיון שלא ידע מעיקרא שיוסיף וסבר שילך ויחזור מהר, או משום כשהספינה כבידה צריך להפליגה למים עמוקים ולא ידע שיכניס שם חבלים ארוכים.

השוכר חמור לרכוב עליה, שוכר מניח עליו כסותו ולגיני ומזונותיו של אותה הדרך, והחמר מניח עליו שעורים ותבן ומזונותיו של אותו היום אם שכיח לטרוח ממלון הלילה למלון של לילה אחר, שיכול לחזור ולשאול בעיר מי מוכר מזונות.

השוכר חמור לרכוב עליה איש לא תרכב עליה אשה שהיא כבידה, לרכוב עליה אשה רוכב עליה איש או אשה בין גדולה בין קטנה ואפילו היא מעוברת וגם מניקה וולדה היונק ממנה עמה.